

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. AI stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Spørgsmål

Bisphenol A er et kemikalie, der tilsættes f.eks. polycarbonatplast, maling, lak og lim, og er på EU's liste over stoffer, der anses for at være hormonforstyrrende. I Norge opfordrer Grøn Hverdag nu den norske miljøminister til helt at forbyde stoffet i produkter til børn under tre år. Baggrunden herfor er, at et nyt studium viser, at også i ganske små koncentrationer har bisphenol A en hormonforstyrrende virkning. Stoffet findes f.eks. i plastsutteflasker til børn.

Miljøministeren bedes på denne baggrund redegøre for, om ministeren agter at sikre, at det hormonforstyrrende stof - bisphenol A - forbydes i alle produkter til børn under tre år.

Svar

Allerførst vil jeg gerne slå fast, at det naturligvis ikke er acceptabelt, hvis børn udsættes for en risiko på grund af påvirkning af kemiske stoffer via babyprodukter og legetøj. Børn er jo særligt følsomme overfor påvirkninger af kemiske stoffer og derfor er der ekstra grund til at beskytte dem mod udsættelsen.

I dette tilfælde er der jo tale om en evt. påvirkning fra hormonforstyrrende stoffer og netop det område er der stor fokus på, ikke mindst i regeringen som har prioriteret området højt i bl.a. kemikaliehandlingsplanen.

Vi skal dog også huske proportionerne i en sag som denne. Den mængde bisphenol A som et barn i det værste tilfælde kan indtage om dagen, ligger ca. 1000 gange lavere end den mængde ftalater, som børn indtager fra andre typer af plast. Når vi taler om ftalater, er det stoffer, som afgives i relativt større mængder, fordi de ikke er bundet i plasten. Bisphenol A indgår i selve opbygningen af polycarbonatplast og er derfor stærkere bundet og findes kun som små rester i den færdige plast.

Fra Miljøstyrelsen har jeg fået dokumentation for, at det næsten udelukkende er igennem fødevarerne at børn udsættes for bisphenol A – det sker via konservesdåser og sutteflasker med polycarbonatplast. Når det drejer sig om andre produkter til børn under 3 år, så kender vi kun til en ubetydelig anvendelse af stoffet.

Der kan f.eks. være tale om, at mindre dele af legetøj er fremstillet af polycarbonatplast. Polycarbonatplast bruges ikke til legetøj, som er beregnet til at komme i munden, men anvendes f.eks. som klar plast til ruderne i legetøjsbiler. Disse er dog normalt beregnet til større børn, som jo normalt ikke putter legetøjet i munden.

Børn kan altså hovedsageligt blive udsat for bisphenol A via produkter eller emballage, der anvendes til fødevarer. Norske beregninger på baggrund af laboratorieundersøgelser af afgivelse fra sutteflasker viser, at spædbørns indtag af bisphenol A via modermælkserstatning er under det tolerable daglige indtag. Den lovgivning, der vedrører emballage og genstande beregnet til at komme i kontakt med fødevarer reguleres af et EU totalharmoniseringsdirektiv og varetages i Danmark af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Herfra har jeg fået oplyst, at EU's fødevarsikkerhedsautoritet, EFSA, som opfølgning på nye forskningsresultater har igangsat en ny vurdering af sundhedsrisikoen ved udsættelse for Bisphenol A via fødevarer. Denne risikovurdering forventes færdig i løbet af efteråret.

Som miljøminister er det mit ansvar, at den generelle forurening med kemikalier begrænses så meget som muligt. Det gælder naturligvis også for bisphenol A. I maj 2005 og igen i april i år orienterede jeg udvalget om status for EU-risikovurderingen af 7 hormonforstyrrende stoffer, herunder bisphenol A. Der er tale om en anden men mere generel risikovurdering, som bl.a. også dækker fødevarerområdet.

Og konklusionen er stadig, at vi skal afvente resultatet af førnævnte yderligere undersøgelser, som allerede er sat i gang i EU. De vil nemlig indenfor en overskuelig fremtid forbedre vores faglige grundlag for at kunne vurdere de hormonforstyrrende egenskaber af bisphenol A – og dermed, om det evt. er nødvendigt med yderligere initiativer i forhold til bisphenol A – det gælder naturligvis også i forhold til produkter til børn.

Bisphenol A er et stof, der gennem de senere år har været genstand for omfattende diskussion blandt fageksperter – det gælder især om stoffet har hormonforstyrrende egenskaber ved lave koncentrationer. Diskussionen er svær, for med den nuværende dokumentation er det ikke let at fastslå, hvor farligt stoffet er. Og der er heller ikke grundlag for et forbud mod stoffet i forbrugerprodukter, som det også fremgår af den hidtidige EU-risikovurdering. Men som jeg tidligere har nævnt, er der igangsat yderligere undersøgelser for at få afklaret, om bisphenol A i meget lave koncentrationer kan virke hormonforstyrrende under fosterudviklingen eller hos nyfødte. Så snart disse undersøgelser er færdige – og det vil sige inden for det næste år, kan behovet for regulering vurderes.

Der er som bekendt afsat 3 mio. kr. årligt til og med 2008 til at styrke det videnskabelige grundlag for at løse problemstillingen med de hormonforstyrrende stoffer. Derudover har alle partierne jo gennem kemikaliehandlingsplanen aftalt, at der afholdes nationale og internationale workshops, så det sikres, at den nye viden formidles generelt i Danmark og til fagfolk fra

både ind- og udland. Den første nationale workshop er planlagt til at skulle afholdes i slutningen af november i år og den internationale forskerkonference afholdes næste år fra 30. maj til 2. juni. Vi prioriterer således de hormonforstyrrende stoffer højt og følger området meget tæt. Dette er medvirkende til at Danmark er kendt som aktiv bidrager til det internationale arbejde på området.

Som jeg nævnte tidligere, så udgør sutteflasker og lak anvendt til overfladebehandling af konservesdåser den største risiko for at børn udsættes for bisphenol A. Og der er EU's fødevarer sikkerhedsautoritet, i gang med en ny risikovurdering, som ventes klar i løbet af efteråret.

Der er derfor grund til at vente både på resultatet af EU's fødevarer sikkerhedsautoritets nye risikovurdering og de igangværende undersøgelser indenfor kemikalieområdet, inden vi tager stilling til, om der er behov for regulering af bisphenol A.

Jeg vil gerne understrege, at jeg finder det vigtigt, at de nyeste forskningsresultater inddrages i risikovurderingsarbejdet. Derfor har jeg bedt Miljøstyrelsen og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender om at sikre, at de seneste undersøgelser, som den norske miljøorganisation henviser til, bliver inddraget i de igangværende risikovurderinger i EU.

Og hvis den generelle risikovurdering af bisphenol A viser, at der er en risiko i forbindelse med produkter i kontakt med fødevarer eller andre forbrugerprodukter, så kan løsningen være et forbud. Regeringen vil i dette tilfælde presse på overfor Kommissionen for at få et forbud i EU, på linie med ftalatdirektivet, som også omfatter produkter, som kommer i kontakt med fødevarer til børn. Et sådant forbud kræver selvfølgelig, at vi har alternative materialer til at lave sutteflasker af. På det danske marked er der allerede flasker af glas. Udenlandske producenter fremstiller desuden sutteflasker af plasttypen polypropylen. Hvis der viser sig at være grundlag for et forbud, er der altså allerede alternativer, og hvis man vil undgå bisphenol A, kan man som forbruger vælge sutteflasker af glas, som der ikke afgives kemikalier fra.